

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/265/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415207192
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1415207192.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovvej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a JUDr. Ivany Janhnovej, v právnej veci manžela: A. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, XXX XX A., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, so sídlom Dlhé lúky 1, 919 35 Hrnčiarovce nad Parnou, štátne občianstvo Slovenskej republiky, zastúpeného JUDr. Libušou Dočkalovou, advokátkou so sídlom Lachova 32, 851 03 Bratislava, a manželky: M. O. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XX X. Ln, A., NH XXXXX, B. M., štátne občianstvo Spojených štátov amerických a Ruskej federácie, zastúpenej JUDr. Barborou Vrbovou, advokátkou so sídlom Wilsonova 6, 811 07 Bratislava, v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletému dieťaťu: K. V., nar. XX.XX.XXXX, na čas po rozvode, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, na odvolanie manžela proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 16.05.2018, č.k. 25P/138/2015-521, v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 15.05.2019,

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 16.05.2018, č.k. 25P/138/2015-521, v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 15.05.2019, č.k. 25P/138/2015-649, v časti výroku o zastupovaní a správe majetku maloletého dieťaťa sa m e n í tak, že zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa: K. V., nar. 18.XX.XXXX, sú oprávnení obidvaja rodičia.

Dopĺňací rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 15.05.2019, č.k. 25P/138/2015-649 sa z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 16.05.2018, č.k. 25P/138/2015-521 rozviedol manželstvo účastníkov M. O. W., rodenej W., nar. XX.XX.XXXX a A. V., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa XX.XX.XXXX v A. - K. M., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu A. - K. M., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX. Maloletú K. V., nar. XX.XX.XXXX zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej K. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, ktoré výživné bude platiť k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci, počínajúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 18, 23 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Pokiaľ ide o konanie v časti o rozvod manželstva účastníkov, súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že podmienky pre rozvod ich manželstva boli splnené, keď manželia nevedú spoločnú domácnosť a ani jeden z nich nemá záujem na zotrvaní v

manželstve. Mal za preukázané, že manželstvo účastníkov je vážne a trvalo rozvrátené, a v súčasnosti si neplní ani jednu zo svojich funkcií, ktorý stav nevytvára predpoklady pre zdravé rodinné prostredie. Bol toho názoru, že rozvod manželstva nebude ani v rozpore so záujmom maloletej. Za príčinu rozvratu manželstva účastníkov označil najmä nezrelosť obidvoch manželov, ich problematické správanie a u oboch zistené látkové závislosti, ako aj z toho vyplývajúce časté hádky a konflikty vedúce k ukončeniu ich spolužitia. Vo veci úpravy pomerov manželov k maloletej na čas po rozvode konštatoval, že spočiatku každý z manželov žiadal o zverenie maloletej do svojej osobnej starostlivosti, v priebehu konania bola maloletá v dlhších časových obdobiach v starostlivosti len jedného z rodičov a od vzatia otca do väzby v decembri 2015 starostlivosť o maloletú vykonávala výlučne matka. Mal za to, že kompetencie rodičov v zabezpečovaní starostlivosti o maloletú boli spočiatku nedostatočné, a to aj s poukazom na ich závislosti, pričom na starostlivosti o maloletú v tom čase participovali starí rodičia z oboch strán. Uviedol, že neskôr sa rodičia dohodli na striedavej osobnej starostlivosti o maloletú, ktorú začali realizovať v marci 2017, pričom rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 03.05.2017, č.k. 25P/229/2015-273, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.6.2017, bola maloletá na čas do rozvodu zverená do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Zistil, že rodičia následne realizovali striedavú osobnú starostlivosť o maloletú až do nástupu otca do výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený vo výmere 10 rokov nepodmienečne, dňa 27.04.2018, keď starostlivosť o maloletú prevzala v celom rozsahu matka. Pokladal za preukázané, že matka sa minimálne od 06.06.2016 aktívne podrobila liečbe závislosti, pričom ďalšie sledovanie matky v Centre pre liečbu drogových závislostí sa už v zmysle jeho potvrdenia zo dňa 15.05.2018 nevyžaduje, keď u matky bola potvrdená dlhodobá abstinencia. Konštatoval, že domácnosť matky bola v priebehu konania monitorovaná pracovníkmi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, resp. Neziskovej organizácie Orchidea, ktorí dospeli k zisteniu, že matka náležite zabezpečuje starostlivosť o maloletú po všetkých stránkach a zároveň pracuje. Vychádzajúc z vyššie uvedenej situácie, maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá je v súčasnosti ako jediná z rodičov schopná zabezpečiť každodennú starostlivosť o maloletú. S poukazom na skutočnosť, že otec dlhodobo nebude môcť uplatňovať právo zastupovať a spravovať majetok maloletej, priznal toto právo iba matke. Vzhľadom na to, že otec je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody a doposiaľ nebol pracovne zaradený, jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletej určil v minimálnom rozsahu. Bol toho názoru, že akákoľvek konkrétna úprava styku otca s maloletou v ústave na výkon trestu odňatia slobody by nebola vykonateľná, keď v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia ešte nebolo ustálené miesto výkonu trestu odňatia slobody otca a rovnako nebolo zrejmé, či otec v budúcnosti splní podmienky pre povolenie jeho návštev podľa osobitného zákona. Za spornú tiež považoval otázku, či návšteva maloletej v uvedenom type zariadenia by bola prospešná pre jej ďalší vývoj, resp. či by bola v jej najlepšom záujme. Z uvedeného dôvodu pokladal za najvhodnejšie riešenie styk otca s maloletou neupraviť. Vo vzťahu k otcom navrhovanému výchovnému opatreniu, ktorým mala byť matka podrobená sledovaniu v súvislosti s jej zdravotnými problémami, uviedol, že nezistil žiadny dôvod na jeho nariadenie, keď matka ktorá dlhodobo abstínuje a pokračovanie v jej liečbe už nie je potrebné, podľa jeho názoru dostatočným spôsobom preukázala svoju schopnosť postarať sa o maloletú. Za dôvod na nariadenie výchovného opatrenia nepokladal ani úvahu otca o možnom vystáňovaní sa matky s maloletou do cudziny. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku, v jeho časti o úprave pomerov manželov k maloletej na čas po rozvode podal v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie manžel. Výrok rozsudku o rozvode manželstva, ktorý nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť dňa 17.07.2018. Vzhľadom na to, že odvolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie iba v časti týkajúcej sa úpravy pomerov manželov k maloletej na čas po rozvode, účastníkov konania označoval ako otec a matka.

4. Otec svojím odvolaním napadol rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výroku o zastupovaní a správe majetku maloletej, navrhujúc odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súdu prvej inštancie vytkol, že neboli splnené procesné podmienky § 365 ods. 1 písm. a) zákona 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie

vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Mal za to, že aj keď podmienky faktického výkonu jeho zastupovania maloletej nie sú za daných okolností ideálne, nebráni to jeho povereniu správou majetku maloletej. Uviedol, že má záujem byť informovaný o všetkých skutočnostiach týkajúcich sa maloletej, jej zdravotného stavu, študijných výsledkov, voľnočasových aktivít či vycestovania do zahraničia tak, aby sa mohol podieľať na rozhodovaní o všetkých veciach maloletej. Žiadal, aby zastupovaním maloletej a správou jej majetku boli poverení obidvaja rodičia. Namietal, že v napadnutom rozsudku absentuje výrok týkajúci sa úpravy jeho styku s maloletou, hoci súd prvej inštancie bol s prihliadnutím na jeho zmenené pomery povinný rozhodnúť aj o tejto otázke, keď k dohode medzi rodičmi nedošlo a on sám na úprave styku trval. Súd prvej inštancie podľa jeho názoru neprihliadal na záujem maloletej, ktorá je na neho citovo naviazaná a jej dlhodobé odlúčenie od neho môže mať negatívny vplyv na jej psychický a fyzický rozvoj. Poukázal na skutočnosť, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti nezohľadňuje úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v zmysle rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 03.05.2017, č.k. 25P/229/2015-273, ktorým bola maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždennom intervale s tým, že právo na jej zastupovanie a spravovanie jej majetku bolo priznané obom rodičom. Svoj nástup do výkonu trestu odňatia slobody dňa 27.04.2018 pokladal za náhlu zmenu pre maloletú, z dôvodu ktorej mal súd prvej inštancie v záujme maloletej doplniť dokazovanie a rozhodnúť o úprave jej styku s ním. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie, ktorý sledoval vývoj trestného konania vedeného voči nemu, mal predvídať, že situácia po jeho právoplatnom odsúdení a nástupe do výkonu trestu si môže vyžadovať aj úpravu jeho styku s maloletou. Namietal, že súd prvej inštancie neskúmal možnosť uzavretia dohody medzi rodičmi o úprave jeho styku s maloletou. Zdôraznil, že matka ho odmieta s maloletou navštevovať v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Zároveň sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie na možnosť nariadenia výchovného opatrenia. Mal za to, že za daných okolností je dôvodné v záujme matky aj maloletej nariadiť výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine spočívajúce v podrobení sa matky sociálnemu a odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení na dobu minimálne 6 mesiacov, a to s poukazom na jej zistenú drogovú závislosť a ňou deklarovanú dĺžku tejto závislosti. Poukázal pri tom na skutočnosť, že súdny znalec MUDr. M. X. vo svojom znaleckom posudku zo dňa 02.06.2016, č. 12/2016 konštatoval existenciu závislosti od opiátov a pravdepodobného zneužívania viacerých psychotropných látok (pervitín, THC) u matky s tým, že nebolo možné potvrdiť ňou subjektívne udávanú abstinenciu. Bol toho názoru, že aktuálna dlhodobá abstinencia matky potvrdená Centrom pre liečbu drogových závislostí zo dňa 15.05.2018 nevyklučuje nariadenie výchovného opatrenia, ktorým by sa overil faktický stav jej abstinencie.

5. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca upozornila na fakt, že otec bol odsúdený za výrobu, predaj a užívanie narkotík a psychotropných látok. Poukázala na v spise obsiahnutý znalecký posudok vypracovaný MUDr. F. V., v zmysle ktorého bol otec neustále pod vplyvom narkotík ovplyvňujúcich jeho schopnosť psychologicky, fyzicky a citovo sa ovládať. Vyjadrila sa, že otec počas roka 2017 nepretržite užíval narkotiká a liečbu odmietal. Berúc do úvahy psychický stav otca a jeho závislosť na drogách nesúhlasila s umožnením návštev otca maloletou v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Právo robiť rozhodnutia v mene maloletej podľa jej názoru nesmie byť udelené uväznenej osobe s drogovou závislosťou.

6. Otec vo svojom vyjadrení k vyjadreniu matky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu poprel tvrdenia matky obsiahnuté v danom vyjadrení. Obvinenie matky, že počas roka 2017 a aj následne vo výkone trestu odňatia slobody nepretržite užíval narkotiká, sa podľa jeho slov nezakladajú na pravde, keď sa pravidelne podroboval testom v Centre pre liečbu drogových závislostí, ktoré boli negatívne, a predkladal ich súdu. Poukázal na skutočnosť, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa 01.08.2018, č.k. 25P/141/2018-15, bez jeho vedomia a účasti povolil maloletej vycestovať do Spojených štátov amerických na dobu najviac 90 dní. Vyjadril sa, že mu nie je známe, kde sa matka s maloletou v súčasnosti zdržiavajú, matka nekomunikuje s ním ani s jeho príbuznými a nereaguje na elektronické dopyty Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pričom v zmysle pripojeného vyjadrenia V. školy E. XX maloletá do tejto v školskom roku 2018/2019 nebola zapísaná. Uviedol, že matka sa pred vycestovaním do zahraničia vystažovala z prenajatého bytu v Bratislave a prerušila všetky sociálne, rodinné aj pracovné väzby v Slovenskej republike. Mal za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je právne relevantnou prekážkou pre výkon práva maloletej na kontakt s ním v zmysle čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa, pričom ústavy na výkon trestu odňatia slobody sú na tento účel pripravené a vybavené.

7. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

8. Doplnčacím rozsudkom zo dňa 15.05.2019, č.k. 25P/138/2015-649 súd prvej inštancie doplnil rozsudok zo dňa 16.05.2018, č.k. 25P/138/2015-521 výrokom, ktorým návrh manžela vo zvyšku zamietol.

9. Súd prvej inštancie doplnčací rozsudok zdôvodnil ust. § 225 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a vecne tým, že Krajský súd v Bratislave mu dňa 28.02.2019 vrátil spis v predmetnej veci bez rozhodnutia o odvolaní otca proti jeho rozsudku zo dňa 16.05.2018, č.k. 25P/138/2015-521, ktorým rozhodol o rozvode manželstva účastníkov a úprave výkonu rodičovských práv a povinností v maloletej na čas po rozvode, z dôvodu, že v danom rozsudku nerozhodol o celom predmete konania, keď opomenul rozhodnúť o návrhu manžela na úpravu jeho styku s maloletou na čas po rozvode.

10. Proti doplnčaciemu rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie manžel, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súdu prvej inštancie vytkol, že neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a) CSP), že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Namietal, že súd prvej inštancie vytyčil iba jedno pojednávanie, na ktorom nedal účastníkom priestor sa vyjadriť, ale iba vyhlásil doplnčací rozsudok bez toho, aby ex offio vykonal ďalšie dokazovanie. Mal za to, že doplnčací rozsudok je pre absenciu náležitého odôvodnenia nepreskúmateľný. Vyjadril sa, že z doplnčacieho rozsudku súdu prvej inštancie ani v spojení s jeho rozsudkom zo dňa 16.05.2018, č.k. 25P/138/2015-521, nie sú po zmene pomerov na strane maloletej zrejmé úvahy, ktorými sa súd prvej inštancie riadil a na základe ktorých dospel k zamietavému výroku. Poukázal na skutočnosť, že výkonu jeho rodičovských práv v súčasnosti bráni jeho umiestnenie v ústave na výkon trestu odňatia slobody a aktuálny pobyt maloletej v Spojených štátoch amerických, kam táto vycestovala s matkou na základe uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 01.08.2018, sp.zn. 25P/141/2018-15, ktorým bol nahradený jeho súhlas s vycestovaním maloletej na dobu 90 dní v rozmedzí stanoveného odchodu najskôr 01.08.2018 a návratu najneskôr 30.11.2018. Zdôraznil, že dané rozhodnutie zaniklo uplynutím doby, na ktorú bolo nariadené, t.j. dňom 30.11.2018, pričom matka prekročila súdom povolenú dobu pobytu v zahraničí a s maloletou sa už na územie Slovenskej republiky nevrátili. Uviedol, že od augusta 2018 nemá o maloletej žiadne informácie, z ktorého dôvodu sa listom zo dňa 07.09.2018 obrátil na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava so žiadosťou o pomoc pri komunikácii s matkou. Po zistení, že matka s maloletou sa po uplynutí súdom stanovenej doby do Slovenskej republiky nevrátili, mal prostredníctvom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže iniciovať konanie o návrat maloletej na územie Slovenskej republiky, ako aj konanie vo veci informačnej povinnosti matky na súde prvej inštancie, kým matka podala návrh o nahradenie jeho súhlasu s vystaňovaním maloletej do cudziny.

11. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu žiadala doplnčací rozsudok ako vecne správny potvrdiť, keď podľa jej názoru boli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie správne rozhodol vo veci, dospel k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Mala za to, že súd prvej inštancie rozhodol v súlade s najlepším záujmom maloletej. Poukázala na skutočnosť, že otec sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, z ktorého dôvodu akákoľvek úprava styku maloletej s ním nie je v jej záujme a bola by nevykonateľná aj z dôvodu, že návštevy v type zariadenia, v akom sa nachádza otec, nie sú prospešné pre ďalší vývoj maloletej.

12. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca proti doplnčaciemu rozsudku nevyjadril.

13. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s doplnčacím rozsudkom podľa § 65 a § 66 CMP, keď nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, 385 ods. 1, § 219 ods. 1 CSP, s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, dospejúc k záveru, že odvolanie otca proti napadnutému rozsudku v časti výroku

o zastupovaní a spravovaní majetku maloletej je dôvodné a doplniací rozsudok súdu prvej inštancie nie je možné potvrdiť ani zmeniť, ale je potrebné ho zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

15. Jednou z otázok výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, ktorú musí súd obligatórne uviesť vo výroku rozsudku, je časť týkajúca sa zastupovania maloletého dieťaťa a správy jeho majetku. Zastupovanie dieťaťa navonok je právo konať za dieťa s právnymi účinkami, ktoré je odrazom práva rodičov o dieťati rozhodovať. Zásadne v bežných veciach môže rozhodovať každý z rodičov samostatne. V iných než bežných veciach (ktoré Zákon o rodine v ust. § 35 nazýva podstatné veci) sú rodičia povinní sa dohodnúť. Pokiaľ sa nedohodnú, rozhodne na návrh jedného z rodičov súd. Správa majetku dieťaťa predstavuje právo rodiča obhospodarovať majetok dieťaťa v súlade s jeho záujmami. Aj toto právo patrí obom rodičom, pokiaľ sú známi, žijú a nebolo im súdom zasiahnuté do spôsobilosti na právne úkony ani do výkonu rodičovských práv a povinností. Pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností súd musí rešpektovať ust. § 28, § 38 a § 39 Zákona o rodine. Podľa týchto ustanovení sú nositeľmi práva zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok obaja rodičia. Zasiahnuť do výkonu rodičovských práv a povinností môže súd rodičovi výlučne z dôvodov, ktoré sú uvedené v ust. § 38, a to buď pozastavením výkonu, obmedzením výkonu alebo úplným pozbavením výkonu rodičovských práv a povinností. Od uvedených zásahov do rodičovských práv a povinností treba dôsledne odlišovať úpravu rodičovských práv a povinností podľa § 24, § 25, § 36 ods. 1 Zákona o rodine spočívajúcu najmä vo zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov. Rodičovské práva a povinnosti podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, teda aj právo a povinnosť zastupovať svoje maloleté dieťaťa, zostávajú obidvom rodičom zachované aj po rozhodnutí súdu o úprave výkonu rodičovských práva povinností. Realizovať ho budú v bežných veciach každý samostatne na základe svojho rozhodnutia, v podstatných veciach môže dieťa zastúpiť aj jeden z rodičov, avšak len po dohode s druhým rodičom, keďže o podstatných veciach musia rozhodovať spoločne.

16. Pokiaľ ide o odvolaním napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým tento na zastupovanie a správu majetku maloletej oprávnil výlučne matku, odvolací súd sa s poukazom na vyššie uvedené stotožnil s námietkou otca, že aktuálne podmienky, ktoré mu bránia vo faktickom výkone jeho zastupovania maloletej, nie sú prekážkou pre jeho poverenie správou majetku maloletej a rovnako nevylučujú ani to, aby mu bolo priznané právo maloleťu zastupovať. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že vo vzťahu k otcovi doposiaľ nedošlo k obmedzeniu alebo pozbaveniu výkonu jeho rodičovských práv a povinností k maloletej ani k pozastaveniu ich výkonu súdnym rozhodnutím v zmysle § 38 Zákona o rodine. Súčasne odvolací súd zdôrazňuje, že aj v prípade, ak majú právo zastupovať maloleté dieťa obidvaja rodičia, každý z nich je oprávnený ho zastupovať v bežných veciach samostatne, a teda aktuálny pobyt otca v ústave na výkon trestu odňatia slobody nebude pre matku predstavovať žiadne obmedzenie pri jej rozhodovaní o bežných veciach maloletej. Vzhľadom na uvedené odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zastupovaní a spravovaní majetku maloletej tak, že oprávnenie zastupovať maloleťu a spravovať jej majetok priznal obidvom rodičom.

17. Vo vzťahu k odvolacej námietke otca týkajúcej sa absencie výroku o úprave jeho styku s maloleťou v rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že danú námietku vyhodnotil podľa jej obsahu s poukazom na čl. 7 CMP ako návrh na doplnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd z uvedeného dôvodu pred rozhodnutím o odvolaní otca proti napadnutému rozsudku vrátil vec súdu prvej inštancie za účelom vydania doplnujúceho rozsudku. Súd prvej inštancie následne doplniacím rozsudkom zo dňa 15.05.2019, č.k. 25P/138/2015-649 doplnil napadnutý rozsudok výrokom, ktorým návrh otca vo zvyšku, t.j. v časti týkajúcej sa úpravy jeho styku s maloleťou na čas po rozvode, zamietol.

18. Pokiaľ ide odvolacie námietky otca týkajúce sa výchovného opatrenie, ktorého nariadenia sa tento prostredníctvom svojho právneho zástupcu dožadoval vo svojom záverečnom návrhu na pojednávaní v predmetnej veci uskutočnenom pred súdom prvej inštancie dňa 16.05.2018, odvolací súd na predmetné námietky nemohol prihladiť, keďže sa v danom prípade nejednalo o kvalifikovaný návrh na uloženie

výchovného opatrenia. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že v prejednávanej veci ide o predmet konania, ktorým je rozvod manželstva účastníkov a úprava ich pomerov k maloletej na čas po rozvode, a teda nie uloženie výchovného opatrenia, o ktorom môže byť prípadne rozhodnuté v samostatnom konaní.

19. Podľa § 225 ods. 1 CSP, ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže strana do 15 dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu.

20. Podľa § 225 ods. 2 CSP, doplnenie urobí súd dopĺňacím rozsudkom, na ktorý sa primerane použijú ustanovenia o rozsudku. Ak súd nevyhovie návrhu strany na doplnenie rozsudku, návrh zamietne.

21. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

22. Ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni prislúcha všeobecným súdom. Porušenie práva na spravodlivý proces sa môže prejavíť v ktoromkoľvek štádiu konania na súde prvej inštancie. Porušením práva na spravodlivý súdny proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníkov konania, ktoré im poskytujú procesnoprávne predpisy. O procesnú vadu v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia.

23. V zmysle Civilného mimosporového poriadku a Civilného sporového poriadku účastníci konania majú v konaní právo na to, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá (§ 30 CMP), právo oboznámiť sa s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a vyjadriť k nim svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon (§ 167 CSP), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 33 ods. 1 CMP), právo na doručenie predvolania na pojednávanie tak, aby mal účastník dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 33 ods. 2 CMP), právo zúčastniť sa verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 CSP), právo na to, aby bol účastníkom rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 223 CSP), právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP).

24. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť závažnosť každého porušenia práva na spravodlivý proces, pričom môže dospieť k riešeniu, že niektoré menej závažné pochybenia môže napraviť svojím postupom. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia je preto taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť a ktorý zásah odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

25. Pokiaľ ide o odvolanie otca proti dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie, z ust. § 225 ods. 2 prvej vety CSP vyplýva, že na dopĺňací rozsudok sa primerane použijú ustanovenia o rozsudku, a teda jeho písomné vyhotovenie musí obsahovať všetky náležitosti vyžadované pre rozsudok v zmysle § 220 CSP. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí podľa § 220 ods. 2 CSP vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby jeho závery, ku ktorým dospel na základe zhodnotenia skutkového stavu veci, boli prijateľné, racionálne a

v neposlednom rade aj spravodlivé, ale najmä presvedčivé. Súd musí dať odpoveď na všetky relevantné otázky nastolené účastníkmi konania, ktoré majú podľa jeho názoru pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odvolací súd dospel k záveru, že doplniaci rozsudok súdu prvej inštancie nespĺňa vyššie uvedené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP, keď jeho odôvodnenie spočíva iba v citovaní ustanovení Civilného sporového poriadku o doplniacom rozsudku a v konštatovaní potreby vydania takéhoto rozhodnutia z dôvodu, že v rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 16.05.2018, č.k. 25P/138/2015-521 nebolo rozhodnuté o celom predmete konania, avšak úplne v ňom absentujú dôvody zamietnutia zvyšnej časti návrhu otca týkajúcej sa otázky úpravy jeho styku s maloletou na čas po rozvoze. Vyššie popísaný nedostatok odôvodnenia doplniaceho rozsudku je natoľko závažný, že spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť, a teda uvedeným postupom súd prvej inštancie znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorého jednotlivým čiastkovým právom je aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odvolací súd zároveň ustálil, že v danom prípade ide o také pochybenie súdu prvej inštancie, ktoré nebolo možné napraviť v odvolacom konaní. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý doplniaci rozsudok zrušil podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle ust. § 391 ods. 1 CSP, v ktorom bude jeho úlohou nariadiť vo veci pojednávanie a po náležitom zistení skutočného stavu veci opätovne rozhodnúť doplniacim rozsudkom o zvyšnej časti predmetu daného konania, t.j. o otázke úpravy styku otca s maloletou na čas po rozvoze s tým, že dôvody svojho rozhodnutia uvedie v jeho písomnom vyhotovení tak, ako mu to ukladá ust. § 225 ods. 2 CSP v spojení s § 220 ods. 2 CSP.

26. Pre prípad, že súd prvej inštancie opätovne dospeje k záveru, že sú dané dôvody na ponechanie neupraveného styku otca s maloletou, odvolací súd mu týmto dáva do pozornosti, že príslušný výrok jeho rozhodnutia bude potrebné formulovať s poukazom znenie ust. § 25 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa zastupovania a správy majetku maloletej, a doplniaci rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 398 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že súd prvej inštancie bude názorom odvolacieho súdu viazaný v súlade s ust. § 391 ods. 1 a 2 CSP.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí podľa § 396 ods. 3 CSP.

29. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).